

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2924/2018
03.06.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача: АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., чији је заједнички пуномоћник Предраг Савић, адвокат из ..., против противника предлагача Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда и крајњег корисника Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београд, ЈП, са седиштем у Београду, ради накнаде, одлучујући о ревизији Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда изјављеној против решења Вишег суда у Новом Пазару Гж 583/17 од 14.12.2017. године, у седници већа одржаној 03.06.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија корисника експропријације Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда, изјављена против решења Вишег суда у Новом Пазару Гж 583/17 од 14.12.2017. године.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду Р1 498/13 од 08.07.2016. године, одређена је накнада за експроприсано земљиште на к.п. бр. ... КО ..., површине 2.632,00 м², уписане у ЛН ... КО ..., па се обавезује корисник експропријације – Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда да предлагачима на име накнаде за наведено експроприсано земљиште исплати укупан износ од 6.135.192,00 динара и то сваком предлагачу новчани износ наведен у изреци. Утврђено је да је предлог повучен у односу на противника предлагача Градску општину Палилула. Обавезан је крајњи корисник да предлагачима исплати на име трошкова ванпарничног поступка износ од 688.500,00 динара.

Решењем Вишег суда у Новом Пазару Гж 583/17 од 14.12.2017. године, одбијене су жалбе противника предлагача и крајњег корисника и потврђено првостепено решење.

Против другостепеног решења крајњи корисник је изјавио ревизију, сходно члану 407. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење на основу одредбе члана 408., у вези члана 420. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11, 55/14, 87/18), у вези са чланом 30. став 2. Закона о

ванпарничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 25/82, 48/88, ("Службени гласник РС" бр. 46/95,6/15) па је нашао да ревизија није основана.

Нижестепени судови су утврдили да је решењем о експропријацији надлежног органа Градске општине Палилула у Београду од 30.01.2013. године (правноснажно 04.03.2013. године) утврђено да се експроприше у потпуности кат.парцела бр. ..., површине 26а 32м², пољопривредно земљиште (у сувласништву 33, са уделом од 14/96, ИИ, ГГ, ЕЕ и ЖЖ, са уделом од по 17/96, ББ и ВВ са уделом од по 1/96 и ЈЈ са уделом од 12/96) и преноси у јавну својину Града Београда за потребе Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда, ЈП, ради изградње саобраћајнице. Решењем Владе Републике Србије од 20.10.2011. године, утврђен је јавни интерес за експропријацију. Процењена тржишна вредност предметне непокретности утврђена је на основу налаза и мишљења вештака од 14.01.2015. године и износи 2.331,00 динара по 1м².

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови усвојили тужбени захтев и утврдили висину накнаде за експроприсану непокретност. Супротно ревизијским наводима Врховни касациони суд налази да је ревизијом побијана одлука законита, заснована на правилној примени материјалног права.

Нису основани ревизијски наводи којима се оспорава правилна примена члана 42. Закона о експропријацији, према којој одредби се накнада за експроприсано пољопривредно и грађевинско земљиште одређује у новцу према тржишној вредности таквог земљишта, ако законом није другачије прописано (став 1.). Процену тржишне вредности врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима (став 2. истог члана). Одређивање накнаде за експроприсану непокретност се врши и у ванпарничном поступку по правилима Закона о ванпарничном поступку (члан 132.-140.).

Одредба члана 42. став 2. Закона о експропријацији мора се тумачити у склопу са свим осталим одредбама материјалног и процесног права, које се примењују у конкретном ванпарничном поступку. Смисао наведене одредбе није обавезност одређивања висине накнаде за експроприсану непокретност на основу тржишне вредности утврђене искључиво одлуком пореске управе као надлежног управног органа, већ је то обавезни законски минимум који не искључује могућност да суд одреди вештачење или изведе и друге предложене доказе. Поступак утврђивања накнаде за експроприсану непокретност треба да иде за циљем успостављања правичне равнотеже између интереса више власника одузете односно експроприсане непокретности и јавног интереса, тако да накнада коју суд одреди у спроведеном ванпарничном поступку одражава вредност одузете имовине.

Имајући у виду да у конкретном случају није дошло до споразумног одређивања накнаде за експроприсане непокретности, висина накнаде, прописана одредбама Закона о експропријацији, одређује се у судском поступку, сходно одредбама чланова 132.-140. Закона о ванпарничном поступку. Циљ и сврха вођења судског поступка ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност је обезбедити равнправност странака у поступку експропријације, а посебно је дужност суда да при обрачуна вредности експроприсаних непокретности очува еквивалентност узајамних давања. Према члану 136. Закона о ванпарничном поступку, суд одређује рочиште и даје

кориснику експропријације и ранијем сопственику могућност да се изјасне о облику, обиму и висини накнаде, као и о доказима о вредности непокретности који се прибављају по службеној дужности. Суд изводи и друге доказе које учесници предложе, ако нађе да су од значаја за одређивање накнаде. По потреби одређује и вештачење.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и принципа једнаке вредности узајамног давања, правилно су нижестепени судови оценили веродостојним налаз и мишљење вештака од 14.01.2015. године, када су одредили висину предметне накнаде. Ово из разлога, јер је процена вредности експроприсане непокретности од стране надлежног органа Општине Палилула од 20.11.2013. године неаргументована, без образложења о утицају релевантних параметара на висину накнаде и са упутством да суд одреди вештачење. Насупрот наведеном, налаз и мишљење вештака од 14.01.2015. године садржи детаљно образложење о утицају релевантних параметара на обрачун висине експроприсане непокретности, односно садржи образложење засновано на правилима струке.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци, применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић